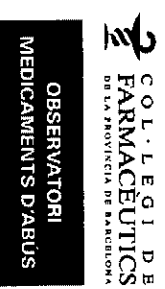

Observatori de Medicaments d'Abús (OMA)

**Primers resultats d'aquesta
iniciativa pionera a Espanya**

Què és l'Observatori?

- L'**Observatori de Medicaments d'Abús** és un òrgan dedicat a l'estudi i anàlisi d'indicadors d'un tipus de fàrmacs dels que es pot fer un mal ús.
- L'Observatori està sota la supervisió i direcció del grup de treball en Drogodependències del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona.

Per què es va crear?

- *Perquè es va començar a detectar un creixent ús desviat –amb fins recreatius, etc.- o abús d'alguns medicaments en el nostre territori*
- *Perquè en altres països, com Estats Units, és un fenomen comú i conegut*
- *Perquè el COFB considera molt important poder detectar quan hi ha un abús del medicament i informar sobre el tema i les seves conseqüències*
- *Per obtenir dades que informin sobre aquesta realitat intuïda: confirmar si s'està estenent aquesta pràctica, com, amb quins productes i per part de qui. Un any després l'OMA presenta els primers resultats al respecte.*

Primers resultats de l'OMA (I)

1. Des d'on es detecten els casos de possible abús o ús recreatiu?

Les farmàcies són les que han notificat la majoria dels casos, tot i que també s'ha treballat amb altres informadors clau

2. Perfil de l'usuari

• Per franges d'edat, el % de casos detectats és el següent:

De 15 a 24 anys	11,11%
De 25 a 35 anys	42,22%
De 36 a 45 anys	40,00%
> de 65 anys	6,67%

• Per gènere:

Home	61,67%
Dona	38,33%

• Origen de l'usuari:

El 81,67% dels casos detectats afecten a persones autòctones, enfront el 18,33% de persones al·lòctones

Primers resultats de l'OMA (II)

3. Substàncies objecte d'intervenció

3.1 Fàrmacs utilitzats en l'àmbit recreatiu

- Medicaments que usats fora de l'àmbit terapèutic i sota unes condicions i un entorn determinat s'utilitzen amb finalitat recreativa.
- Generalment es fa per experimentar unes sensacions determinades: relaxació, estimulació, desinhibició, al·lucinació o despersonalització.

Exemples: ketamina,   clorur   d'etil,   modafinil,   metilfenidat,   metadona,   pseudoefedrina, dexametorfan.

Primers resultats de l'OMA (II)

3. Substàncies objecte d'intervenció

3.2 Fàrmacs que poden generar un abús

- Medicaments que s'utilitzen amb finalitat terapèutica però que usats en una pauta i durada diferent a la prescrita, poden generar dependència amb el consegüent abús per part del pacient.
- Aquest pot arribar a automedicar-se per no descomfort, efecte rebot i símptomes d'abstinència.

Exemples:

Analgèsics: codeïna, morfina, destropropoxifen, metadona
Depressors del SNC: ansiolítics i inductors de la son

Primers resultats de l'OMA (IV)

3. Substàncies objecte d'intervenció

Ús recreatiu o abus

Ketamina _____ 1,59%
Codeïna _____ 20,63%
Alprazolam _____ 10,32%
Metilfenidat _____ 11,11%
Clorazepat dipotàsic 50 mg _____ 0,79%
Clonur d'etil _____ 2,38%
DXM – dextrometorfà _____ 3,17%
Altres _____ 45,23%

Ús no indicat

Misoprostol _____ 4,76%

Fàrmacs per 'tallar' o sintetitzar drogues

Pseudoefedrina _____ 2,38%
Piracetam _____ 0,79%

Fàrmacs que, per semblança física, es venen com a compostos amfetamínicos en el mercat negre

Bisoprolol
Buflomedil
Diclofenac

Primers resultats de l'OMA (V)

4. Via per la qual s'intenta obtenir

Sense recepta (necessita recepta) _____ 26,23%
Sense recepta (una quantitat elevada d'unitats) _____ 13,93%
Sense recepta (no específica per a què vol el fàrmac) _____ 26,23%
Amb recepta suposadament falsa _____ 22,13%
Demanda continuada i regular sense justificació
(amb necessitat de recepta) _____ 21,31%
Demanda continuada i regular sense justificació
(no necessita recepta) _____ 6,56%

Objectius (I)

- Entre els objectius de l'OMA està el d'avaluar i generar informació sobre aquells fàrmacs que es consumeixen en espais d'oci o sobre l'abús de psicofàrmacs i analgèsics, per poder definir unes recomanacions i pautes d'actuació que minimitzin al màxim la problemàtica.
- En aquest sentit, durant aquest any s'ha alertat als farmacèutics sobre diversos productes dels que s'estava fent un ús desviat i amb els que convenia extremer les precaucions en la dispensació, un exemple va ser el cas del Misoprostol i el seu ús com a abortiu per determinats usuaris.
- S'ha elaborat un butlletí electrònic que es farà arribar als farmacèutics amb les darreres novetats
- Una altra de les fites establertes el juliol de 2005 era efectuar estudis sobre els fàrmacs implicats en aquesta problemàtica a través de la informació que es pugui obtenir des dels punts de prescripció, dispensació i consum. A data d'avui s'ha publicat ja una monografia sobre el Metilfenidat i s'està treballant en una segona.

Objectius (II)

A més, s'està treballant en:

- Recollir i analitzar la informació estatal i internacional existent sobre fàrmacs de abús.
- Establir estratègies d'actuació coordinadament amb institucions, associacions de pacients, administracions sanitàries i professionals de la salut.
- Proporcionar informació a institucions, administracions i professionals sobre el abús de medicaments, que ajudi a una major comprensió del fenomen i que permeti prendre decisions, dissenyar i avaluar programes, projectes i campanyes.
- Assessorar a entitats i institucions sobre mesures a adoptar respecte al control, abordatge i prevenció en l'abús de medicaments.

Per a més informació:

DEPARTAMENT DE COMUNICACIÓ COL·LEGI DE FARMACÈUTICS DE
BARCELONA

93 244 07 28/ 18 o premsa@cofb.net